

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5287/2019
16.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Анета Миловановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, чији је заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7451/18 од 06.06.2019. године, у седници већа одржаној дана 16.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7451/18 од 06.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 132/18 од 19.06.2018. године, утврђено је да је пуноважно и да производи правно дејство завештање пок. ББ, бившег из ..., сачињено у форми усменог завештања пред сведоцима ВВ, ГГ и ДД, којим је завешталац целокупном својом имовином располагао у корист тужиље и обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 339.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7451/18 од 06.06.2019. године, првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован и обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 60.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП) Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ББ је ...2009. године сачинио усмено завештање пред три истовремено присутна сведока ВВ, ГГ и ДД и целокупном својом имовином располагао у корист своје тетке, овде тужиље. Два дана након давања последње изјаве воље - ...2009. године је преминуо у 47. години живота. У моменту давања изјаве био је доброг менталног здравља, при свести и здравом разуму, био је писмен и образован, по занимању адвокат, а последњу изјаву воље дао је озбиљно и слободно.

Сведоци усменог завештања су пред Основним судом у Зајечару дали изјаву на околност усменог завештања, да је ББ након сахране његове баке ЂЂ био потресен и да је изјавио да случају да му се нешто деси целокупну своју имовину оставља својој тетци, овде тужиљи, а 05.05.2010. године пред Првим основним судом у Београду су изјаве сведока дате пред Основним судом у Зајечару проглашене као усмено завештање пок. ББ.

На овако утврђено чињенично стање првостепени суд је применом материјалног права из чланова 78, 81, 110. и 112. Закона о наслеђивању оценио да је пуноважно и да производи правно дејство усмено завештање, јер је завешталац озбиљно и слободно пред три истовремено присутна сведока изрекао своју последњу вољу у изузетним приликама које су га спречиле да сачини завештање у другом облику.

Насупрот становишту првостепеног суда, правилно је другостепени суд извео закључак да у конкретној ситуацији, у моменту када је оставилац изрекао своју последњу вољу пред сведоцима, није било изузетних прилика због којих он није могао сачинити писмено завештање, неопходних за пуноважност таквог усменог завештања сходно члану 110. став 1. Закона о наслеђивању, као изузетне форме завештања.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права на утврђено чињенично стање.

Чланом 110. став 1. Закона о наслеђивању прописано је да завешталац може своју последњу вољу усмено изрећи пред три истовремено присутна сведока, ако због изузетних прилика не може сачинити писмено завештање.

Из наведеног произлази да не постоји могућност да завешталац своју последњу вољу усменим путем изјави у редовним околностима, у којима на располагању има друге облике завештања. Сачињавање усменог завештања дозвољено је само у случају постојања објективних или субјективних околности опасних по живот (нпр. рат, поплава, пожар, земљотрес, болест, повреда исл.), услед којих не постоји могућност сачињавања завештања у неком од осталих законом предвиђених облика.

Дакле, пуноважност усменог завештања, као ванредног облика, везана је за постојање изузетних прилика у моменту изрицања последње воље, које у конкретном случају нису постојале. Пок. ББ је по занимању био адвокат и претпоставка је да су му били познати услови пуноважности овог облика завештања. У моменту давања изјаве пред сведоцима није се налазио у ситуацији објективно и субјективно опасној по

живот, која га је онемогућила да сачини завештање у неком од других законом предвиђених облика. Његова изјава, чије се правно дејство тужбом тражи, нема карактер усменог завештања, већ у разговору са сведоцима након сахране изражену намеру да својом имовином располаже у корист своје тетке, овде тужиље. На супротан закључак не указује ни чињеница да је ББ преминуо два дана након сахране своје баке, јер су за пуноважност усменог завештања од значаја изненадне, неочекиване и непредвидљиве околности у којима је изјава дата.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић